

TajneKwintessencjabyłego internowanego w L. S. S. R.1/ Dane osobiste:

Pyjirid Tetowinicki major służby włoskiej, rok urodzenia 1893, żonaty.

2/ Data i okoliczności zaprzęgnięcia:

10-VIII-40r. wywieziony przez bolszewików wraz z całym oddziałem internowanych Polaków w Kozłowski (Litwa).

3/ Przebieg choroby:

Od dn. 13-VIII-40r. do dn. 29-VI-41r. obóz w Kozłowski.

Od dn. 2-VIII-41r. do dn. 2-IX-41r. obóz w Giszowice.

4/ Opis choroby:

a/ Kozłowski - obóz mieścił się w drewnianych budynkach polkatorskich i cerkwiach. Całkowicie oboczona miedzią i cynkiem na 3 metry i osiadczeni z drutu kolczastego. Warunki mieszkaniowe, higieniczne oraz żywienia słabe (brak witamin).

b/ Giszowice - obóz mieścił się częściowo w drewnianych budynkach polkatorskich, częściowo w innych drewnianych domkach. Całkowicie oboczona gzywną i osiadczeni z drutu kolczastego. Po przyjeździe internowanych z Kozłowska, iluś budynków nawet przy najlepszym zaopatrzeniu były nieprzydatnymi, znaczną część internowanych obóz stał pod gołym niebem. Przytępiono do budowy prowizorycznych baraków bez ścian.

Już jeżenię internowanych dawaly się dotkliwie odzw-
 wać na ich zdrowie. W nocy porożniac się tam na ziem-
 internowanych, w tak dużej liczbie, podobnie byłoby
 katedrałom, Cossie internowanych i jeńców zakwa-
 terowanych w budynkach utulonych, misie warunki zdrowie.
 Wyczerpienie zdrowie, za wyjątkiem okroju opanacji, kiedy
 chciano emuwić nas do wstąpienia do armii cesarwo-
 nej. Okres ten trwał około 2 tygodni — był to formalny
 głód.

5) Skład internowanych i wernyżane imię

a) Koziełsk — W obozie było uwięzionych około 1500
 internowanych polskich wojowników i paru set policjantów.
 Liczne wojowników francuski oficerowie, poza tym prawie grupa
 podchorążych i podoficerów, których awansowe stopnie wyznano,
 edzi się do oboza w Jankowie i do prac w poligrafie Kola.

W obozie matelivimij śladu mnych popadników, a misianowia
 napisy na ścianach że do maja 1940r. uwięziono z Koziełsk
 5000 polskich oficerów i podchorążych w niernym kierunku,
 liczą zwanych w szpitalu polskich lekarzy (licząc awansy u
 ich oficerów moga, podać — ppłk. lek. dr. Łukowski lub mjr. lek. dr.
 Barucki); poza tym odwołano na ścianach podpisów niektórych
 uwięzionych w niernym kierunku oficerów, panisztań uwięzionych
 nazwiska: kpt. Jan Braun, kpt. Piotr Lichaczewski, mjr. Franciszek
 Orawiec, mjr. Jan Cichowski.

W czasie naszego pobytu w Koziełsku z naszej grupy uwięziono
 również w niernym wielu oficerów i policjantów, pojedynczo i
 grupami, panisztań uwięzionych nazwiska: mjr. Józef Okudki,
 kpt. Woroczyński Ludwik, kpt. Wojciechowski Eugenija, mjr. Uchanda

Władimir, następn. Borucki, następn. Worono. Wogóle wiele powstało
wano oficerów z Dwójki.

8011

Współdziałanie między interesowanymi społeczeństwem było dobre, po
kilku jednak niezręcznych wypadkach nie było, gdyż wyłonili się
pewne grupy z powrotem interesowanych oficerów, które zaczęły
komunikować i przewidywać w tym kierunku roboty, zarówno wśród
oficerów jak i podoficerów czy policyjantów. Robota była prowadzona
bardzo otwarcie, bądź też pod płóciwym rekonesansem patriotycznym.

Deiustalnowi tej grupy „destrukcyjnej” wyrażenie się upatrywano po
przybyciu do obozu komandora ppor. Fiedorowskiego (Kotłowski) i
Aleksandra, dawnego komendanta „Ludzi podziemnej” „Orki” przed
policją kom. ppor. Fiedorowskiego pro bolszewicką agitacją kierował
niejaki Mikołaj Anisimski, redaktor z Gdyni, podjęty z celem kapitanem
w rezerwie w służbie podchorążym ppor. Mikołaj Anisimski był
to osobnik inteligentny bardzo sprytny, przebiegły i przewrotny.

W grupie komunistycznej poza tymi wymienionymi innymi osobami
najbardziej wyróżniali się m. in. aktorami: ppor. Kotłowski Aleksander,
ppor. Mielnik (słynny wędziak z Min. Wn. Bull.), ppor. Adrian,
kpt. Smoleński, ppor. Piastowski i inni których nazwisk nie pamiętam.
Wszystcy tymi wyróżnieni byli pod względem kulturalnym bardzo.

Agitacja komunistyczna przez niektórych oficerów przeważnie nie była
prowadzona otwarcie, a pod płóciwym rekonesansem wytykanie
aktora wcale z obozowym umiarem, w czasie wojny niemiecko-sowieckiej.
Ze względu na to było i oplotnie na nasz kraj w Londynie, który jest
bardzo, w końcu, w końcu sobie sprawować. Ze względu jest Polska
nawet komunistyczna nie gwarantuje sił i t. p. Wytykających z
kwaśnymi argumentami i stojących na stanowisku legalności w stosunku
do naszego kraju w Londynie, przeważnie przeważnie o germanofilstwo

8011

Władimir, nadkom. Borucki, nadkom. Worono. Wogóle wiele pomaki-
wało oficerów z dwójki.

Współycie między internowanymi powstawało było dobre, po
kilku jednak inicjatywach zaczęło się psuć, gdyż wplonęło się
pewna grupa z powiad internowanych oficerów, które zaczęła
komunikować i prowadzić w tym kierunku robotę zarówno wśród
oficerów jak i podoficerów czy policyantów. Robota była prowadzona
bardzo ostrożnie, gdyż była pod płóciuchami nekromego podziemia.

Deiutelnicy tej grupy „destrukcyjnej” wzięli się do roboty po
przybyciu do obozu komandora ppow. Fłuckowskiego (Kłuckowskiego
Aleksandra, dawnego komandanta „Ludzi podziemnej” „Orki” „Smoł
płóciuch” kom. ppow. Fłuckowskiego pro bolszewicką agitacją kierował
niejaki Mikołaj Stawicki, redaktor z Gdyni, podjęty z ce kapitanem
w rezerwie i w podobnym ppow. Mikołaj Stawicki był
to osobnik inteligentny bardzo sprytny, praktyczny i pracowity.

W grupie komunistycznej poza tymi wymienionymi innymi osobami
najbardziej wyróżniali się m. in. abtynowicz: por. Polewski Aleksander,
ppow. Miłwicki (były asystent z Min. Wn. Publ.), por. Stwierca,
kap. Świdziński, ppow. Świątkowski i inni których nazwisk nie pamiętam.
Wszystcy tymi wymienionymi byli pod dyktando karszątków bolszew.

Agitacja komunistyczna przez niektórych oficerów prowadzić nie była
prowadzona ostrożnie, a pod płóciuchami komunistów wstępnie
abtynowicz wroc z oceny komis, w czasie wojny niemiecko-sowieckiej.
Ze zdaniem co się kryje i oplotnie na nowo Berd u Londynie, który jest
bardzo, w końcu, wtedy sobie wyobrazić. Ze zdaniem jest Polska
nawet komunistyczna nie gwarantuje wolności i t. p. Wzajemnie z
kwestią organizacyjną i stojących na stanowisku lewicowym w stosunku
do nowego Berd u Londynie, prowadzić powołano o germanofiliach.

1108

względnie nawet starano zasnąć naderwać do „5⁴ kolonij” i starano się w ten sposób stworzyć pewną formę, nieustraszyć i wytworzyć wódtw jego odpowiednią atmosferę. Długo przed ewakuacją formacji było to oświecanie go, przedstawianie jego skłona, który obca bezpoczucie powiódł w wojnę w niecałkowicie. Najbardziej celował w tych wyjątkach. Wprowadził walki wyjątkowo wspaniałe. Artyści. Miano to wielu oficerów jak ppłk. Powiśniewski, mjr. ppłk. Wójsnik i inni formowali się tej agitacji obywateli i w czasie zorganizowano bojkot kolonij. Ogólnym zadaniem bojkotowym nie podporządkowali się i ostentacyjnie przebywali w ławach „oczyszczonych” mjr. Kawalewski Henryk, mjr. st. ustr. Łodzinowski i śmiały w obozie mjr. st. ustr. Müller, natomiast wice i na wiec bojkot, rozprawy z nimi również walczyli kontakt kolonij. Sprawy formacji w obozie dla oficerów nie było, poza formami ewakuacji i ogólnymi gospodarskimi potrzebami obywateli jak gotowanie strawy, porządek i t. p. Natomiast policjanci i szeregowi zatrudnieni byli również poza obozem, jednak praca ich nie była zbyt uciążliwa.

Góraszka - Dnia 29-11-41. wyjątkowo internowanych i przetransportowano z Koziołka w zamkniętych wagonach towarowych do Góraszki (pod Włodzka). W Góraszce ustaliliśmy poprzednio już zamieszkanie tam grupy jeńców polskich, składający się z oficerów, szeregowych, policjantów i nawet przedstawicieli koczowniczych. Przypracowanie Koziołka miało zamiar wywieźć nas gdzieś daleko na północ i postąpić tak, jak postąpił z 5000 oficerów i podchorążych, którzy wywieźli przed naszym przybyciem do Koziołka, a który jest to potężny charakter gdzieś „przefekt” z niewiadomych powodów ustalono nasz transport w drodze i wprowadzono w Góraszka. Jego zadaniem przypracowania naszymi, iż obywateli dla tego, iż

vizitacii z nami emansii vizij provizata ni bylo potreba na
drog, do Griesova, nestepnie iz obor u Griesova nie byl pod sadnym
vzgljadem spajtovany do puticovannia takij istoi ladi - vizitacii
birchovets pod golym imenom, amuz spajtovannia name puticovannij
vniokh upravljajec z roznymi provizacijami nestepnie z predstavivaniem
N. K. W. D.

Wspoljuzie kollektivnie u Griesova bylo podobne jak u Kozelbka, tam
rovnice najdovata ni grupa komunistov, byl tak nezvany, kseik
vremeny". Pominu u Griesova byli ubavkovo krotko nazvat
dostupnyj dicitaj dicitajnyj nie pominu. Bylo tam roznice
vniokh grup tak az. "vniokh" - nazvat roznice nie pominu.
Grupa komunistov z Kozelbka nedal provizit svoj dicitajnyj i
nedal bylo pod ogolnym bajkotom kollektivnie, a v koiem vniokh
nagle u noy upravljajec obor - podobno vyjedali do armii vremeny.

U Griesova vladie N. K. W. D. nima zavazie provizacii fotko-
-vniokh, otvorie nazvavajec do vniokh do armii vremeny, a
nepotkany idajcovany ofor, zavazovano u ubavkovo do az puz
puzia az upravljajec, vedajajec do vniokh svoj upravljajec.

Sta zabavovannia celokhatka vniokh vniokh i ubavkovo
zavazovano u Kozelbka jak i u Griesova nie nima provizit vniokh
vniokh. Vniokh kollektivnie kategorijevnie zabavovannij vniokh
zavazovannij vniokh katta upravljajec, nima to provizit, z zabavovannij
vniokh jak najdaly provizit od vniokh, upravljajec krotkie dicitajnyj
ubavkovo upravljajec i upravljajec Schrammova vniokh. U vniokh upravljajec
upravljajec nazvavajec iz krotkie upravljajec, dicitajnyj vniokh i z vniokh
vniokh upravljajec vniokh, zavazovannij upravljajec vniokh upravljajec
upravljajec vniokh upravljajec, gde upravljajec u vniokh upravljajec
oficere, zavazovannij do vniokh upravljajec vniokh, celokhatka upravljajec.

po objícií medil upatřit své obviněni tak jak i inni křiží.

6/ Stosunek władz N. K. W. D. do Polaków:

Do wojny niemiecko-sovetskij fundatariide N. K. W. D. casirno v casie badan' jak i na organizovanykh admytarkh propagandovykh fundatariide zavne bernadivnye poborinice Angliji i pevnosti vy-cizstva Niemców z kłótymi padkořstano - L. S. B. K. jest v viedlyj pyryjani. O Polaku vykazano iz, ze jsi nigdy nie powstanie jako panictwa zicralinice. Stosunek do Angliji i Stanów Zjednoczonych w stopny wyethkied fundatariide N. K. W. D. byl casie nascechovony ironyjs i nienicejs, stosunek do Polaki - yjadny i vragi, stosunek do Niemców pełen respecta i ukłótyj bojivni. Wyposiedzenie przez Hitlera wojny L. S. B. K. vyvolalo povesthovo respectu, boavteronaj, vsviad bolavnikov, jednak obinunek do nas nie stajadnie, a pravie do outatnij chvíli, poad opimuvicim' poad nas abora, nie zaprečivno agitavai se vstapicim' od armii cravonaj.

Stosovano seivici v obinunka od vrob nekotno povzdrynykh poad nich o germanofilstvo zaprejsi v postaci vyvoicania v "vsviravne". V lincii tej nie byly jednak nigdy osoby z tak naryvnyj grupy "nemieckij", a oficarovie co do kłótych mieli viedomosti ie vyvirovjs, viktoryj uplyv na bolavcov v kievande. antysovietickij vyghidavie oficarovie z kłótymi "cravoni" niveli do retativnicia jekis povesthanki i fiktivni obuvare, v ten sposob uviviti vsj.

Outatnie grupa oficarov byla vyviroviana na poad dni poad revolucionim' nas z obora, jed iz potem obaralo do vyzivicni v Polavdie, a v oboriv bolavcov vyvirovavali poytočki ie vojny vyvirovican ^{stijemy} oficarov poytočali do armii cravonaj, dokud vyghoviti iz dobrovolnic.

V lincii tej byli seivici stari i casivni oficarovie i niveli poytočkan' bym nie vicyt. Nivly one na sobe retativnicie duška

v miarad oficera i sprowadzenie ich z wiskaj do
armii niemieckiej - jednak jednego z nich nie udało się.

Najbardziej smutną rzeczą w obozie były też słowa "obrony" -
- badania prowadzone co pewien czas przez oficerów R. K. W. D.
Badania te były prowadzone w sposób oszczędny i jednocześnie
podstępny, przeprowadzono je do każdego wypowiedzianego słowa,
groźno, obcywano i t. p. Wskazywano groźby oficerów R. K. W. D.
w stosunku do badanych było powiedzenie: „Pamiętajcie że wasza
rodzina jest w naszych rękach”. Ci którzy których rodziny nie były
były w ich rękach, rozdronili swoje tyń do których tej groźby
przewidywali wstępnie i nie mogli.

Wielu z nich i oficerowie którzy na badania nie udawali,
w czasie dyktando i podkrośzali swe nieprzejawiane stanowisko,
badani także trzymali wytknięte krogi i takich oficerów wywano na
badania niedo.

7/ Pomoc lekarza, szpitala i miłośników:

Pomoc lekarza szpitala i miłośników, oficerów i jednak głównie na
nazwy lekarzy, których w obozie była niewielka ilość.

Zmarli żołnierze, których nazwiska pamiętam są: Krawczyk - por Góra
Szwajcar, por Stankiewicz, kpt. Wawrzyniak (pamiętam),
st. J. J. (p. 4 p. 1.), Górczowski - mjr. ut. usbr. Müller (p. 8. O.K. III),
plk int. Malinowski i inni.

8/ Czy i jaka była pomoc z Krajami:

Pomoc piernicy rozwinęła nam napisani list dnia 7-11-40. Następnie
rozwinęła piernicy nie na miernicy. Pomiędzy innymi i jednego z nich nie obcy-
mywaliśmy, pewna brzości oficerów napisali wprost, bez których
listów wytań nie można było, aby wice list wytań także było coś
oficerów z niemieckimi i prowadzą jak a. p. obywateli i innych.

1108

listy nadešene fins rodiny, poskytnutými v katechiz. oboru
 budošho štápa, vidai to byto e dat poskytnut. Wozicano listy
 francuzic poskytnuto, nuzisyrano poskytni roimouy se temai
 knizi listai, a spuzitnie intenciovano is osobami, o ktorych v
 listach vspominano, itarano is fny chesji uznamen listu vyizpaci
 jakej potrebny im wiadomai. Oubivie dostalo Plitov e druzgy
 vicle jedack jah. vidietu e knizi zryngto.

9/ Kicdy kontat ewoluciony i v jakej sposob dostal is
 do Armijs Polickij

Da. 25-III-41 s. poskytnut do oboru u Gerasovcu plk Petro-
 kovichi i gen. Andras, jako delegaci Presdi Polickij, a dnie
 2-IX-41 sa poskytnut amouy plckoi - Suvicickij upravitielny
 zavodym transportem chot, udajce is jai bic. chasdy do stativny
 zidic poskytnutim is organizovanim Armijs Polickij.

da. 15-III-43 s.

Slovicickij